

مقدمه

پسته گیاهی است که از دیرباز در نقاط مختلف ایران مورد کشت و پرورش قرار می‌گرفته است و در اصل بومی ایران می‌باشد. جنگل‌های وحشی و خودروی پسته در ناحیه شمال شرقی ایران و نواحی هم مرز با ترکمنستان و افغانستان پیشینه‌ای باستانی دارد و تصور می‌رود که درخت پسته حدود ۳-۴ هزار سال قبل در ایران اهلی شده و مورد کشت و کار قرار گرفته است. درخت پسته را به راحتی می‌توان در اغلب خاک‌ها با بافت و جنس مختلف کاشت به طوری که در زمین‌های آهکی و شور هم طاق و تحمل آن بهتر از سایر درختان میوه بوده است، اما در اراضی زهدار و کم‌عمق و سخت و سنگی عملکرد مطلوبی نشان نمی‌دهد. بهترین خاک مورد پسند پسته، خاک‌های شنی و رسی با زهکشی مطلوب و تهویه شده است که هر چه عمق آن بیشتر و یکنواخت‌تر باشد رشد آن بهتر و عملکرد آن مناسب‌تر خواهد بود.

پاییز و زمستان

- ۱- حذف و انهدام خوشه‌ها و سرشاخه‌های آلوده جهت کاهش جمعیت انتقالی آفت پروانه‌ی چوبخوار پسته به سال آینده
- ۲- جمع‌آوری و منهدم نمودن بقایا جهت کنترل آفت زنبور مغزخوار پسته.
- ۳- تغذیه درختان بارده با کود فروت ست قبل از خزان برگ‌ها.
- ۴- تغذیه‌ی درختان پسته بر اساس نتایج آزمون خاک به روش چالکود
- ۵- از بین بردن علف‌های هرز و بقایای گیاهی سال قبل برای از بین بردن حشرات کامل زمستان گذران آفت پسپیل پسته و روغن‌پاشی در بهمن ماه قبل از تورم جوانه‌ها
- ۶- روغن‌پاشی پیش بهاره همراه با یک قارچ‌کش - باکتری‌کش براساس فهرست سموم برای کنترل شپشک‌ها و سپردارها و سایر آفات مکنده
- ۷- نصب تله‌های فرمونی جهت ردیابی و پیش آگاهی آفت پروانه‌ی چوبخوار پسته (از ابتدای اسفند ماه)
- ۸- نصب کارت‌های زرد جهت ردیابی و پیش آگاهی آفت پسپیل پسته

شکل ۱- باغ پسته

بهار و تابستان

- ۱- ثبت روزانه اطلاعات تله‌های فرمونی جهت ردیابی آفت و تعیین پیک پرواز و صدور اطلاعیه سمپاشی جهت آفت پروانه‌ی چوبخوار پسته
- ۲- سمپاشی علیه آفت پروانه‌ی چوبخوار پسته در مرحله‌ی ارزنی شدن با استناد به داده‌های تله‌های فرمونی و محاسبه درجه روزانه رشد با سموم مناسب توصیه شده.
- ۳- استفاده از آب و ترکیباتی مانند صابون‌های حشره‌کش و کودهایی مانند سولوپتاس جهت کنترل پسیل پسته
- ۴- سمپاشی با سموم مناسب توصیه شده علیه سن‌های زبان‌آور پسته (سن‌های سبز و قرمز) در صورت ضرورت.
- ۵- تغذیه با کودهای ماکرو و میکرو به روش محلول‌پاشی.

۶- عدم حذف علف‌های هرز زیر درختان به دلیل انتقال سن‌ها بر روی خوشه‌ها و بروز خسارت سن‌زدگی.

توصیه‌های عمومی

- ۱- با استفاده از داده‌های هواشناسی و نصب تله‌های فرومونی پیک پرواز آفت چوبخوار را محاسبه کرده و تا یک هفته پس از پیک سمپاشی کنید.
- ۲- در باغات بزرگ جهت افزایش کارایی سمپاشی علیه چوبخوار پسته ابتدا طرف راست درختان را سمپاشی و ۴ روز بعد طرف چپ درختان سمپاشی شود.
- ۳- جهت کنترل پسیل شستشوی درختان به وسیله صابون‌های کشاورزی بهترین گزینه است تراکم ۳ تا ۴ عدد پوره جهت شروع عملیات شستشو ملاک می‌باشد.
- ۴- جهت پایش سن سبز از تله نوری و جهت پایش سن قرمز از تله‌های روغنی استفاده کنید.
- ۵- محلول‌پاشی کلسیم در مرحله ارزنی شدن میوه‌ها و تکرار آن ۱۰ روز بعد تاثیر مهمی در جلوگیری از تنک شدن خوشه‌ها دارد.
- ۶- درختان پسته در زمان پرکردن مغز به پتاسیم و اسیدآمینه بالاتری نیاز دارند.
- ۷- محلول‌پاشی درختان با عناصر میکرو در زمانی که برگ‌های درخت به طور کامل سبز شدند تاثیر خوبی در مغزبندی و بهبود عملکرد دارد.
- ۸- بهترین تغذیه زمستانه برای باغات پسته احداث کانال کود و استفاده از عناصر غذایی طبق آزمون خاک و آزمون برگ است (از کود دهی سطحی پرهیز کنید).
- ۹- از مصرف کودهای نیپوسیده دامی که باعث ضعف درخت و افزایش آفات و بیماری‌ها می‌شوند خودداری کنید.
- ۱۰- جهت تامین نیاز سرمایی درختان با توجه به رقم درخت و شرایط خاک از روغن‌های ولک استفاده کنید.
- ۱۱- به هیچ وجه همراه روغن ولک زمستانه از سموم قارچکش استفاده نکنید.

۱۲- موقع پاشش روغن ولک به پیش بینی‌های هواشناسی دقت کنید تا ۷۲ ساعت بعد از پاشش بارندگی و یخبندان نداشته باشید.

۱۳- طوقه درختان پسته جهت جلوگیری از بیماری گموز باید آزاد بوده و در معرض رطوبت‌های طولانی قرار نگیرد.

۱۴- در صورتی که آلودگی باغ به آفت چوبخوار پسته بالاست از روغن‌پاشی زمستانه همراه با سموم مناسب جهت کاهش جمعیت شفیره‌ها استفاده کنید.

منبع

شفیعی حسن آبادی، مهدی؛ فخری، نجمه. (۱۴۰۱). اصفهان: سازمان جهاد کشاورزی استان اصفهان

